

Трибуна вільного українського слова на німалій американській землі.

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: BErgen 4-0807 4-0237 Телеф. УНБ: BErgen 4-1010

ТРУМАН НЕ „КУПИТЬ” ПЕРЕМИР'Я ЦІНОЮ ПРИМУСОВОГО ПОВОРОТУ ПОЛОНЕНИХ

Вашингтон. — През. Труман заявив, що Злучені Держави не купуватимуть перемир'я в Кореї таким способом, щоб „повернути людські істоти на заріз або неволю”. У спеціальних комунікаті, виданих з Білого Дому, президент відкинув пропозицію китайських комуністів, щоб воляки, які попали в полон армії Об'єднаних Націй, 62,000 заявили, що вони не хочуть бути повернені під комуністичний режим. Заява президента вказує, що Білий Дім перший раз відмовився в переговорах над перемир'ям у Кореї. Ця заява з'являється саме тоді, коли визначні дипломати й урядовці департаменту оборони нагавували поведінку комуністів у переговорах, якою вони відкинули пропозицію західних альянтів у справі репатріації полонених.

Заява Трумана оголошена на те, щоб підтримати „пачку” домагань, передану комуністами альянтськими представниками. Ці вимоги оголосив був верховний командувач ген. Метью Р. Ріджвей. Президент дав ясно комуністам зрозуміти, що формула перемир'я має бути прийнята з цінністю, а не частинно. „Погодитися на примусову репатріацію полонених” — ка-

Нафтові робітники не слухають заклик уряду

Денвер, у стеїті Колорадо. — Страйкуючі юні нафтових робітників відмовилися послухати заклик федеральному уряду залишити страйк й повернутися до праці, що й о-судили Раду Стабілізації Платні, закликаючи її неспроможність спонукати представників нафтової промисловості взяти участь у переговорах. „Ми не маємо іншого виходу, як продовжати страйк”, заявив О. А. Найт, голова

Знесено обмеження купівлі на сплати

Вашингтон. — Рада Федеральної Резерви знесла суму, складану як завдаток і найвищий час признання на сплати при закупі авт і домашньої обстанови або інших предметів на домашні потреби. Знесення розпорядження мотивує рада „розгорненням економіки загалом, а на ринках спеціально”. Нове зарядження нарядишло в наслідок натиску конгресових кіл, а зокрема виробників авт і хатньої обстанови, бо це припиню-

ГРОСС ВІЯВЛЯЄ ПІДКУПСТВО В НЬЮЙОРСЬКІЙ ПОЛІЦІЇ

Нью-Йорк. — Гері Гросс, на департаментові поліційним суді, почав переповідати свою десятирічну кар'єру як підземного провідника в приймаючій ставок на незаконні гри й утримувача локальні, у яких ведено книжки зі списками осіб, що брали участь у гри. Все це принесло йому мільйони доларів прибутків під охороною поліції, який Гросс за це відплатився відповідними грошовими сумами. Він назвав по імені 115 поліційних урядовців і палатрьменів, з якими ділявся своїми прибутками, що приносили йому мільйон доларів річчю. Мабуть Гросс назвав Вільяма О'Брайена, якому він платив по \$50 місячно, а який опісля був призначений на становище директора поліції за урядування посадики Вільяма О'Двасра. Він теж виявив, що на руки Джеймса

РАДІСНА НАДІЯ

Сенатор Річард Б. Рассел з Джорджії радіє у Вашингтоні, читаючи повідомлення про вислід праймборів на Флариді. Сенатор Россел намагастя дістати кандидатуру на президента країни з Демократичної партії і в цьому намаганні він в голосуванні популярності дістав замітну перевагу над сенатором Кіфвером. Ця перевага ще не має практичного значення, бо делегати на красну конвенцію будуть вибрані шойно 27-го травня.

Нове випробування атомової бомби в Неваді

Лас Вегас, Невада. — П'ятий вибух на горі Чарльстон, високої над атомовою зброєю відбувся при особливих обставинах. Військо не брало участі у цьому досвіді, якому приглядалося багато військових і цивільних фахівців й науковців. Остання бомба була випущена з сталевий-триста футів, високої вежі, як це було вже практиковано. Досвід відбувся у темряві й зовнішній його ефект був схожим на сильний. Спостерегачі, що перебували у віддалі в п'ятдесят миль від місця

Бил про 6.9 білйонів для чужинної допомоги переданий палаті

Вашингтон. — Комісія закордонних справ Палати Репрезентантів погодилася остаточно на обчислення видатків на Програму Взаємної Безпеки з 7,900,000,000 до \$6,901,100,000, признаючи на економічну й військову допомогу закордонним альянтам і перетворила його до дальшої дискусії в повній Палаті. У вирішенні додано спеціальне застереження, що \$6,901,100,000 може бути перенесених з американських видатків на видатки оборони в чужинних країнах. Друге застереження таке, щоб „закупувати” білйон доларів на безпосередні постачання військових матеріалів, замовлених для країн Західної Європи. Крім того комісії призначила окремо \$12,000,000 на Міжнародний Дитячий Фонд при Об'єднаних Націях.

30,000 чужинних студентів у ЗДА

Нью-Йорк. — Понад 30,000 чужинних студентів перебувають тепер у Злучених Державах, побираючи науку в різних високих установах, як про це звітує тутешній Інститут Міжнародного Виховання. З цього числа майже одна третина це жінки. Ці цифри вказують, що це найбільше число чужинних студентів у ЗДА в цілій історії. Багато їх приїхали з Азії, Близького Сходу й з Африки. Між чужинних студентів не зараховано втікачів та дівчат, тільки тих, що думають повернутися домі після пакінчення студій. Окремо це перебуває тут понад 1,000 студентів з Балкану, включаючи й Югославію. Учні не зосереджені в одному тільки стеїті або американ-

Виставка українського народного мистецтва в Ньюарку

Ньюарк. — В неділю, дня 4. травня, відкрито тут, в приміщенні що подвійний похідження й вартості виставлених предметів. Виставка відкрита в неділю від год. 10-01 рано до 9-01 вечором, а будні від 2-01 поплудні до 9-01 вечором при 180 Біліямстріт у Ньюарку. Закрыття наступить у неділю 11-го травня.

МИТРОПОЛИТ ІЛІАРИОН В НЬЮ ЙОРКУ

Нью-Йорк. — У вівторок, 6. травня, приїхав до Нью-Йорку митрополит Української Греко-Православної Церкви Вініпегу й всієї Канади, преосв. д-р Іларіон Огієнко, зупинившись при церкві св. Воскресіння 675 Іст 183-та вулиця в Бронкс, Н. Й. Митрополит Іларіон виступить з доповіддю в місцевому відділі Науково-Т-ва ім. Шевченка.

АЧЕСОН ОКРЕСЛЮЄ СОВЕТСЬКІ НАКЛЕПИ ЯК „МІЖНАРОДНИЙ ЗЛОЧИН”

Вашингтон. — Державний секретар, Дін Ачесон виступив на пресовій конференції з дуже гострим осудом советської поведінки, заявивши, що неперестанне розсіювання Совітами свідомої брехні про „бактеріологічну війну”, яку ніби провадять ЗДА в Кореї, є ніщо інше, як міжнародний злочин. Одночасно він викинув сумнів щодо доцільності провадження переговорів з урядом, який виявився так аскраво ворожий. Советський уряд, твердив Ачесон, повелично заявляв про мир й розсівав це своє неправдиве твердження по світі, маючи до цього усі спроможності пропаганди. Одночасно цей советський уряд придумав брехню про американську бактеріологічну зброю, нападас на французький п-ас акирський літак та намагастя підкорити й Західню Німеччину.

Щодо проксованих виборів у Німеччині, Ачесон заявив, що три західні великодержави приготували тепер відповідь на советську ноту, та

ЗДА ДАЮТЬ ФРАНЦІЇ 200,000,000 НА ЗАКУП ЗБРОЇ

Париж. — Закінчено переговори в справі признання Франції 200,000,000 доларів на вибір зброї. Коло 60 проц. з цієї суми піде на зброю для французьких військ, що довший час борються в В'єтнамі проти комуністів. Майже вся ця зброя випродується у Франції та в той спосіб скріпиться французьку господарку. Та французький міністер оборони Плевен домагастя, щоб Франція дала йому дозвіл на використання цієї суми на закуп зброї, а не, як було дотепер, тільки на один рік.

Британія за приспіння договору з Німеччиною

Лондон. — Британський секретар закордонних справ Ентоні Іден відкинув вчора у парламенті домагання лейбористської опозиції, щоб вилізувати контракт з Західною Німеччиною та виключення її в західно-європейську оборонну спільноту відомити аж до часу після зустрічі представників чотирьох великодержав та спільного обговорення мо-

Католицькі єпископи забороняють голосувати на комуністів

Рим. — Дві групи католицьких єпископів в Італії остерегли своїх вірних, щоб не голосували на комуністів, ані щоб не стримували від голосування, бо до п-ується „смертельного” гріха. Справа піде про вибори до міських самоуправ, що відбудуться в Італії 25 травня. Католицька ієрархія провінції Кампанія до якої належать архієпископи Неаполь, Салерно, Беневенто та Аелліно, повідомили своїх вірних, що відсутність у виборах рівняється смертельною гривою та що голосування на комуністів може спричинитися до виключення від у ділю в ннл святих тайн. Подібно сталося на острові Сардинії, де єпископи в спільному пастрєсько-му посланні наказали своїм вірним голосувати на Партію Християнських Демократів.

Індо-китайські націоналісти домагаються більших прав

Сайгон, Індо-Китай. — У француському Індо-Китаю існують три держави: Камбодія, В'єтнам і Лаос. Між ними існують досить сильні зв'язки, бо всі вони під французькою зверхністю. Французько-в'єтнамські війська ведуть затяжну війну з в'єтнамськими комуністами, що й підтримує червоний Китай. В королівстві Камбодія відбулися протифранцузькі демонстрації, влаштовані студентами, які несли транспаранти з написами: „Повна незалежність від Франції”. Демонстрації відбулися спокійно, бо французька поліція не інтерв'ювала. Ці виступи націоналістичних студентів відбулися на передодні приїзду камбодійського короля Сіганука Нородома з Європи і перед приїздом до столиці Камбодії французького міністра-резидента в Індо-Китаю, Жана Летурно, який має обговорювати справу взаємин між Камбодією й Францією. Камбодійський уряд хоче домогтися

ПРЕЗИДЕНТОВІ БАНКУ НЕ ВИСТАЧИЛО ГРОШЕЙ

Порт Амбон, Н. Дж. — Місцеве громадянство було порушене небуденною вісткою про арештування віцепрезидента одного з місцевих банків В. Гортеля. Виявилось, що цей п'ятидесятилітній доволі багатий банківський діяч був звальним гравером на біржі. Щастя не завжди дописувало граверів, тож йому доводилося часто вклати до банківської готівки, аж доки він не помандрував до в'язниці.

БРИТАНІЯ ПІДТРИМУЄ ПОЛІТИКУ О.Н. В КОРЕЇ

Лондон. — В тому самому часі, як президент Труман з'ясував становище Злучених Держав в справі перемир'я в Кореї, представник міністерства закордонних справ Британії повідомив, що Британія була наперед поінформована про кінцеві компромісові пропозиції командування Об'єднаних Націй щодо того перемир'я та що британський уряд цілком погоджується і підтримує цю акцію. Він рівночасно підкреслює, що тут не може бути мови про будь-який „ультимат”. Об'єднані Нації і це становище було з'ясоване так, що не може бути будь-яких непорозумінь щодо його інтерпретації. На цю саму тему зібрав слово теж секретар закордонних справ Іден, заявивши в Палаті Громад, що в погляді вільного світу не вміщується можливість примусової віддачі в комуністичні руки приблизно 62,000 полонених, які відмовилися від повороту до о-панованих комуністами їх країн та багато з яких цілком певно волили б вмерти і поповістити самотубство, щоб не вертатися назад до комуністичної системи, що альянти тепер погодилися на комуністичне домагання щодо будови аеродромів на території Північної Кореї під час перемир'я, як теж погоджуються, щоб до контрольної нейтральної комісії, яка мала б перевіряти виконання постанов перемир'я, належали представники Польщі, Чехословаччини, Швеції і Швейцарії, міністер Іден теж зі свого боку заявив, що це с та найдалша межа, до якої могли б піти альянти в своїх компромісах. Рівночасно повідомлено з Оттави, що теж уряд Канади цілком солідаризується зі становищем Об'єднаних Націй в Кореї. Міністер закордонних справ Лестер Б. Пірсон заявив, що примусова репатріація полонених в Кореї була б „не до подумання”. На самих переговорах в Панмунджом комуністичні представники вчора впродовж 15 хвилин виголошували свої пропагандистські промови і наостанок погодилися, щоб наради продовжувалися ще чергового дня. Проте, вони зі свого боку не запропонували жадної позитивної розв'язки і в нарадах настигла криза, яка серйозно загрожувала зриванням переговорів.

Формоза приготується до оборони

Таїпей, Формоза. — Скриплені відділи національно-китайської армії та з'єднання ф-вції відбудуться в околиці Таїпей, столиці Формози, комбіновані вогні вправи, оборонні спільноту перед уявною інвазією з боку китайських комуністів. Цим вправам приєднався адмірал Артур В. Радфорд, американський головний командант на Падифіку, відповідальний теж за оборону Формози і Філіппін. З авто-

Данці пропонують тіснішу скандинавську співпрацю

Копенгага, Данія. — Данський міністер закордонних справ Крафт запропонував парламентові повести акцію для створення постійної скандинавської парламентарної ради, завданням якої було б установити форум для порозуміння між парламентами й урядами Данії, Ісландії, Норвегії і Швеції в справах співпраці між цими країнами. Подібна пропозиція була вже виступлена в 1951 році на між-

Франція надає титули маршалів двом генералам

Париж. — Франція задумалася наділити найвищими військовими титулами „маршалів Франції” двох заслужених генералів у останній війні. Ці титули мали б одержати генерал Альфонс-Пєр Жювен та покійний генерал Жак-Філіпп Леклерк де Готеклок. —

СХІДНА НІМЕЧЧИНА ТВОРИТЬ „ОБОРОННУ АРМІЮ”

Берлін. — „Комуністичні вождарі Східної Німеччини повідомили, що вони почали формувати армію для „оборони” советської зони „перед агресією”. Комуністична партія виявила це в приватній телеграмі до Сталіна, висланої з нагоди сьомої річниці „визволення”. Проте, назву „для визволення” змінено тепер на „для оборони”. Створення комуністичної армії заповів вже теж з нагоди першотравневих святкувань маріонетковий східно-німецький президент Вільгельм Пік, повідомляючи, що ця армія буде створена негайно, якщо Західна Німеччина підніме мировий контракт з альянтами та погодиться давати свій вклад в західну оборонну спільноту. Комуністи в телеграмі до Сталіна заявляють, що вони продовжуватимуть свої зусилля для „об'єднання” Німеччини, але рівночасно додають, що для „оборони перед агресією” вони вважають за необхідне створити свою армію. Підготовлюваний мировий контракт між Західною Німеччиною й альянтами німецькі комуністи називають в своїй телеграмі до Сталіна „власним договором”, що з'являється „європейському мирові”. Комуністична Східна Німеччина має вже сьогодні понад 50,000 військово-вишколеної „народної поліції” та 10,000 „морської поліції”, а згадку про „оборонну армію” в телеграмі до Сталіна вважається в західних колах підготовкою до повної ремілітаризації Східної Німеччини та включення її в загальну советську воєну машину.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Re-entry as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879 Pending.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
За рік	\$10.00	One year	\$10.00
За пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
За три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕРЕДУМОВА САМОЗБЕРЕЖЕННЯ

Генерал Двайт Д. Айзенгавер, теперішній головний командант альянських збройних сил в Європі, що залишає свій пост і вертається назад до Злучених Держав, де видивлено його кандидатуру на президента країни, заявив під час своїх прощальних виступів в Римі, що єдиний та об'єднаний європейських країн і народів він вважає за головну передумову їхнього самозбереження. «Єдиність, бо з'явиться!» — це прощальне послання ген. Айзенгавера для європейських народів, серед яких і для яких він поклав основи взаємної оборони перед загрозою, визволивши їх під час другої світової війни від Гітлера.

Загальний ген. Айзенгавера до європейських народів не новий, але він набирає окремого значення з уваги на особу ген. Айзенгавера і на час, в якому його повторює. Західна Європа з тепер в процесі творення своєї «оборонної спільноти», включно з Західною Німеччиною. Преп'юючи свій заклики до єдності і об'єднання, ген. Айзенгавер визначив такі три цілі на найближчу мету: 1) План Шумана відносно злиття європейської важкої індустрії повинен бути здійснений в найкоротшому часі; 2) без зайвої дальшої проволочки повинен бути підписаний і здійснений договір європейської оборонної спільноти та її збройних сил; 3) в найближчому часі повинна бути сликана європейська конституційна асамблея.

Ген. Айзенгавер, з уваги на його дотеперішню працю в Європі під час війни і після неї, вважається не тільки військовим, але й політичним авторитетом в європейських справах. Він знає слабкі і сильні місця Європи, він знає її можливості і спроможності, отже його висновок про потребу об'єднання, включно з федерацією європейських країн, аж ніяк не можна вважати тільки фразою. Він без сумніву знає собі справу теж з великих труднощів в змаганні до цієї мети, але ці труднощі все ж таки менші, ніж та загроза, яка над Європою загрожує. Про неї говорив ген. Айзенгавер вже раніше, теж в своєму річному звітному доповіді, і про неї закликає тепер голову об'єднаних штабів американських збройних сил ген. Омар Бредлі, в своїх свідченнях перед конгресовою комісією, заявляючи, що Стовість Союз найвищими темпами зберігає до зубів, та що найбільша небезпека, коли Совіти будуть на вершці своєї могутності, це перед нами.

Стверджуємо ці факти, щоб з них зробити практичний висновок для нас, українців. Про єдність і її потребу у нас вже напевно можна сказати, що це не нове, стільки промов, кличів і фраз у нас вже на цю тему сказано і написано. Не можна заперечити, що зроблено теж деякий практичний прогрес до української єдності, але він все ще далекий від задовільного. Ген. Айзенгавер закликає до скармливання європейської конституції і це готово стати базою його політики у відношенні до Європи на випадок, якщо б він був обраний президентом Злучених Держав. Тимчасом горстка українців на еміграції не потрапила до цієї думки до того, що можна б вважати завершенням їхньої асамблеї. Рівночасно з деклараціями про єдність і об'єднання, ми все ще блукаємо гуртами і групами та не можемо звести до купи всі наші «безпартійні» партії навіть в найважливіших справах.

Це відноситься не тільки до українців в Європі. Навіть на американському терені, маючи таку нашу авторитетну центральну репрезентацію, як Український Конгресовий Комітет, та завершено в ньому консолідацію всіх наших місцевих сил, ми все ще до того, що там зустрічаємо спроби дивної і зайвої паралельності в поодиноких справах з боку однієї чи другої групи, яка при цьому, очевидно, не забуває і висловити свого респекту до УКК. Різноманітність, констатувати критика і здорова конкуренція між поодинокими групами корисна і побажана внутрі кожної спільноти. Але в принципових справах, які відносяться до спільноти, повинна забирати голос тільки центральна репрезентація, базуючись завжди на загальній opinio та на більшості.

Справа єдності і об'єднання вважається сьогодні передумовою самозбереження континентів та, практично, цілого вільного людства і його надбань. Це з тим більшою силою відноситься до поодиноких народів, а вже насамперед до українського. Болшевиизм та страшенне народоубивство в Україні з одного боку, білий російський імперіалізм з другого, польські імперіалістичні претенсії до українських земель з третього, всілякі ворожі інтриги серед самих українців з четвертого, і так з усіх боків, куди не повернешся, завжди якась загроза, якась небезпека. В таких обставинах засаду «єднатись» треба вважати за ту останню дошку рятунку і якщо її не вхопитись, тоді неодмінно прийде загибель.

Дебата над фондами для чужинних країн

У понеділок повний Сенат Злучених Держав, на внесок сен. Вільса Ф. Новленда, республіканця з Каліфорнії, ухвалив перелати до поновного проєктування в комісії закордонних справ Програму Взаємної Допомоги, тобто допомоги чужоземним країнам в їхніх оборонних змаганнях, висотою \$7,900,000,000 на наступний фінансовий рік. На ділі ця допомога змаліла була вже на цілий білйон доларів під впливом попередньої дискусії в комісії. Однак, коли в повному сенаті з'явилися голоси, щоб цю суму зменшити ще далі, тоді найгостріші критики таких витраток стамули в обороні проєкту. З уваги на такий зворот в opinio, варто почути аргументи, якими послуговувалися оборонці втримання цілої програми.

Сен. Там Коналлі, голова комісії, який кілька тижнів тому самий гостро критикував закордонні держави за несповищення своїх об'явлень у справі взаємної оборони, у замітній новій промові, яку дехто вважає за останню його промову в цій комісії з уваги на наступні вибори, пригадав: «Часом мені здається, що ми, в нашій країні, недоцінюємо, як важливий для вільних народів є наш провід. Якщо б ми не вміли діяти рішуче, то це значило б, що мир вивозився з наших рук, а тоді світло цивілізації померкло б знову на довгі часи». У дальших висновках Коналлі висловлює призначення для комісії за її зрозуміння двопартійної єдності в закордонних справах, а після того відкрито заявив, що сенатори, які говорять про дальші об'єднання витраток, представляючи з насмішкою програму допомоги чужинним країнам як «програму роздавання грошей чужинцям» — такі сенатори «говорять нечесно фальшивими думками». Він пригадав, що об'єднання витраток на один білйон доларів було переведено на підставі компромісу, отже тепер нема потреби відновляти спір.

Всупереч давнішій критиці чужоземних країн, Коналлі тепер признає, що ці закордонні американські друзі відіграють «важливу і негалийну» відповідно до своїх сил на американській території. На доказ своєї твердження він наводить такі факти: простий воєк в турецькій армії дістає заплату 12 п. місячно, то значить, що виплати цілого року він дістає тільки, що американський воєк в одному дні. «Отже рішуче дешевше виходить озброювати європейців ніж озброювати американців» — закликав сенатор. Дальше пригадав, що велика частина пропонованих фондів іде на так звані «фонди для підтримки оборони». То значить, що гроші не йдуть безпосередньо на утримання воєк, тільки на розбудову військової й промислової сили американських альянтів. Потім вивинив це такими цифрами: «постачаючи засоби вартістю мільйона доларів, ми даємо нагоду голляцям побудувати льокомотив вартістю \$5,300,000. Коли ми посилаємо норвежцям машини до шахт вартістю двох мільйонів, то ми даємо їм нагоду збільшити продукцію їхньої сталі на \$7,500,000 річно».

Сен. Кабот Лодж, республіканець з Массачусеттс, додав до того загально, що Злучені Держави, витрачаючи гроші на євро-

пейські країни, дістають далеко більшу військову допомогу від тих країн, ніж можна б було дістати за ті самі гроші в Америці.

Саме під час дебати в повному Сенаті йшли свідчення в сенатській комісії асигнування фондів. Там доводив голова штабу армії ген. Лотон Дж. Коліс, що в Корей треба було пайкувати деякі види амуніції саме в такому часі, коли в Конгресі йдуть нарікання на завеликі видатки на зброєння. Заис почалася дискусія в Сенаті, урядові прихильники Програми Взаємної Безпеки виявили деякі частини промови ген. Алфреда М. Грентера, шефа генерального штабу генерала Двайта Д. Айзенгавера, який доводив, що для гарантії повного успіху оборони перед комуністичною агресією потрібна повна сума, проєктована урядом, тобто \$7,900,000,000.

Якщо Організація Північно-Атлантичного Пакту осягне свою ціль в найближчій році, — твердив Грентер, тоді Росія не буде в силі пуститися на «успішну несподівану атаку». Тому, що НАТО буде могла продовжувати розбудову оборонної сили, ми зробимо війну «рішуче неможливою для Совєтської Росії, бо турботи, праця й втрати, на які вона себе виставить, виключать агресивну атаку Совєтів».

До тих аргументів додав ще такий загальний аргумент Вільям Л. Батт, голова Агенції Взаємної Безпеки для Британії: якщо б прийшло до дальшого зменшення фондів на потреби оборони в чужинних країнах, тоді наші друзі будуть думати, що Америка хоче забратися з Європи, а тоді вони падають на дусі.

Мабуть оці аргументи заважили на рішенні Сенату, щоб іще раз простудувати цю справу в комісії закордонних справ, не зв'язуючи на безупинні заклятих різних кандидатів до оцідності у виборчому році.

Першотравневий парад у Москві цього року приймав «сам» Сталін, що стояв на трибуні разом з Маленковим в оточенні членів Політбюро та членів совєтського уряду. Тому ця парада була особливо знаменна, бо в промові до зібраних на Красній площі військ, що її вголосив командувач парадом маршал Леонід Говоров, була названа «генеральна лінія» на майбутнє. «Американські варвари» — казав маршал, — здійснюють зараз «гнусний» в світовій історії злочин — в Корей і Китаї вони ведуть бактеріологічну війну». Саме це речення вкривалося аплодисментами членів совєтського уряду, членів Політбюро і «самого» Сталіна. Тож ясно, що за ці слова відповідав не маршал, а Політбюро, яке наказало маршалу їх вголосити. І саме в цей час наші діти і брати в рядах американської армії в Корей і ми регулярно отримуємо від них листи, а тому добре знаємо, що все сказане маршалом є брехня і всі слова маршала є «гнусною» провокацією.

Ми в своєму розпорядженні не маємо чужинської відомості про фактичний, «безбактеріологічний» війни, що її ведуть Совіти проти своїх громадян, тому, тут приводимо лише всім знамі імена жертв «генералітету» російського большевизму. Тож за розпорядженням «батька народів» розстріляні такі члени Політбюро: Ю. Зінов'єв, Л. Каменев, Н. Бухарін, А. Ріков, Ю. Сокольников, М. Томський, який сам застрелився, і Лев Троцький, якого вбило ГПУ. Далі розстріляні такі народні комісари та члени центрального комітету партії: Л. Серєбренніков, І. Смілга, І. Смірнов, Г. Евдокімов, М. Богуславський, Н. Углыков, А. Белобородов, І. Родзутак, Н. Ягода, В. Бубнов, Єйке, Арбузов, Г. Ходяков, В. Овєсний, І. Петровський, К. Сухомлін, В. Затонський, Л. Ковтардзе, С. Косіор, Г. Ловшов, Н. Криленко, П. Постішев, В. Косіор, В. Чубар, Яковлев, Солц, Шумський, А. Євдокієв, Л. Карахан, Ю. Сафаров, В. Мівані, А. Розенгольц, Г. Гріншук, І. Райнгольд, М. Чернов, Преображенський, Антипов, Мейлаш, Сулімов, Уншліхт, Мільотін.

но демократичний, політично-творчий.

До першого табору відносяться: комуністичні і прокомуністичні захистники та друзі совєтської державності поза межами ССР, а також антикомуністична російська імперська еміграція, котра поза межами ССР всіма засобами проповідує терористичні та ліберальні в ставленні до незміної цільності російської імперії. Зокрема, захистники імперської цільності Росії на еміграції далі ліберального реформаторства в справах імперії не йдуть і в останній час навіть спеціалізувалися не гірше комуністів в обурюванні та патійно героїчній боротьбі українських самостійників проти російського імперіалістичного загариництва та реакції.

До другого табору, що протистоїть політичній реакції сучасності, належать багаточисельні лави прогресивного, державотворчого демократичного самостійництва поведених народів. Послідовно демократичне самостійництво в сучасній світовій боротьбі з комунізмом з'являється винятково важливою революційною силою, котра борючись за свої людські права, за свою волю та державну незалежність від Москви, разом з цим з'являється активною конструктивною частиною прогресивних сил світу, борючись світову комуністичну

загрозу і її сучасний центр — російську комуністичну імперію. І щоденно стає все більш для всіх безсумнівним, що оборонення демократичного самостійництва неволених народів, його революційної діяльності йде лише на користь зміцнення російської імперії та на підтримку сталінської державності.

Російський еміграційний лібералізм в провіді котрого по більшості стоять соціалістичні доктори, в захисті неперушності імперії дійшов до політичного запліднення. Він не творить і не здібний створити на довгий час стійких політичних партій, на котрі б він міг повсякчасно опиратися. Російські емігрантські ліберали захищають поведення та нерівність пригноблених народів в імперії, вони рішуче виступають проти їхньої державної самостійності, їх найбільше цікавить економічна та державна цільність імперії, вони лише за ліберальне її реформування і за незміненість її цільності.

Грамамо і на словах російські ліберали за демократію, за політичну волю, але все це вони хотіли б вводити в життя, поминаючи поведених Москвою народів, яких вони хотять завжди тримати в своєкористних обмеженнях, щоб вони ніколи не спромоглися протиставити їхній імперській упривілейованості. Полі-

тичний активність поведених нас народів вони хотіли б обмежити тільки до активності тих кіл, котрі беззастережно та бездоганно й підтримують, тобто тим, котрим спокійно живе під єдиним імперським дахом Росії, кому російська мова зручніша від родної, російська література мильша від літератури народу, з якого вони виійшли, а слово Москва не звучить по змісту, як слово — теор чи насилья, лише як назва якоїсь квітки.

Емігрантський російський лібералізм з теоретичного боку може захоплювати деякого і серед чужинців. Більшість з іноземних прихильників російських лібералів навіть і не примушують себе ближче придивитися до дійсного розуміння російських еміграційних мислі лібералами понять волі та демократії. А коли б такі пильніше придивилися до російської ліберальної еміграції, то вони б так само побачили її імперську природу і такі зрозуміли, чому її гасла та закляти так рішуче відкидають та поборюють емігрантські маси поведених нас народів, чому нежиттєздатні союзи і їм подібні політиканські комбінації, бо всі її шукаючи і обгортуючи «права» — це лише маскування давнього прагнення збереження окупаційного безправ'я для поведених.

Мі зовсім не претендуємо на вичерпний поданий відомостей розстріляних, отруєних, знищених або доведених до самогубства людей з «генералітету» російської большевистської партії, але можемо з певністю сказати, що списки ці далеко неповні і карти на з «генералами» в діяльності значно гірша, бо ж одиницями з «ленінської гвардії» ще залишилися Сталін, Ворошилов, Молотов та ще здається Андрєс. Чим нижче ми будемо спускатися гіршарчними сходами, тим більше матимемо жертв. Прикладом цього можемо навести імена лише знайомих нам знищених українських письменників: Микола Зеров, Євген Плужник, Грицько

Закінчення на стор. 3.)

У. Н. Фонд перед третім роком

(Розмова з заступником голови Українського Конгресового Комітету Дм. Галичином)

Запит: Пане Председнику! Український Народний Фонд проголосив оце закінчення другого року існування Фонду і започаткування третього. Громадянству було б цікаво почути думку з приводу Фонду від Вас, як від людини, що бере безпосередню участь в житті цієї установи і яка на минулому Конгресі УКК саме запропонувала встановлення цього Фонду.

Відповідь: Я радо це зроблю. Тим більше, що в даний момент перебуваю під свідким враженням тих розмов, які мені оце довелось додати враження уже самий той факт, що українці орієнтуються на власні сили і свою справу хоронять робити передовими власними руками, зберігаючи свою незалежність і гідність.

Запит: А як вони все ж таки оцінюють не так уже блискучі цифрові досягнення Фонду?

Відповідь: Так далеко вони не сягають, — їм передовсім імпонує самий факт існування у нас Народного Фонду, як національної фінансової інституції, і з нею вони зв'язують і той розмах праці Українського Конгресового Комітету, який вони вважають широким, і який їм імпонує. Зокрема, імпонують їм наші періодичні видання, як «Бюлетень», «Квар-

Епік, О. Досвітний, Григорій Косинка, Олександр Вільшук, М. Йогансен, Гордій Кошуба, Микола Лукін, В. Гжицький, Дмитро Загул, Борис Тетета, Борис Антоненко-Давидович, Іван Ковтун (Вухналь), Микола Хвильовий, Михайло Ялович, Іван Шали, Михайло Драч-Хмара, Кічура, Михайло Куліш, Кость Бурейко, Василь Бражливий, М. Галушко, І. Микитенко, Гордій Врасюк, О. Чехівський, Йосип Гермаїзе, Сергій Сфрмов... а всіх понад дві сотні!

Це ж лише письменники, а науковці, мистці, артисти, малюки, лікарі, інженери, службовці, а списки, священники, монахи, вчителі, агрономи, кооператори... а десятки тисяч місцевих робітників... а мільйони заморених додому селян... а засланні та загибли в концетраційних таборах та в тюрмах НКВД! Тож може тепер стане всім ясно, що два з половиною мільйони знищених большевиками корейців та китайців треба перекинути на рахунок американців і саме тому так упорно пропагандують «гнусний» злочин американців: «бактеріологічну війну». Старий, випробуваний большевистський засіб! В Катині большевики розстріляли десять тисяч польських офіцерів, а звалили це на німців; Київ зруйнували большевики, а це знову звалили на німців. Тепер большевики запланували знищити біля 25 мільйонів китайців без «бактеріологічних» бомб, а звалиють це на американців. Цифра правда, дуже велика і саме тому вигадали байки про «бактеріологічну війну». Свою промову маршал Говоров закінчив так: «Совєтський Союз нанесе нищівний удар всім імперіалістичним агресорам, як і намагатимуться порушувати мирне життя (китай): без-

Закінчення на стор. 3.)

талітні», що розсилаються по світі, як теж і наші книжки англійською мовою — історія України — Грушевського, історія української літератури — професора Менінга, хоч це, власне, не є покищо видання Українського Конгресового Комітету, а Народного Союзу. Ну, але це наша внутрішня справа.

Запит: Власне, я хотів запитати, як Ви оцінюєте успіхи Фонду з погляду нашого, так би сказати, домашнього, внутрішнього?

Відповідь: Ну, знаєте, — усмінувся бесідник, — тут так бувало, як не раз у театрі: публіка задоволена, плече, а режисер в той самий час за лаштунками «розпикає» артиста за погане виконання. Так само і у нас з Фондом: людям дальшим успіхи Фонду можуть навіть дуже імпонувати, але «режисери» й досвідчені глядачі добре розуміють, що «артист» міг би «дати» більше.

Запит: Значить, Ви оцінюєте вислід праці Фонду, як незадовільний?

Відповідь: О, ні. цього сказати ніяк не можна. Це була б оцінка поверхова, так би мовити, «нефактова», а тим і невідповідна і несправедлива. При оцінці вислідів праці Фонду треба взяти на увагу багато моментів, а між ними головний: все ж таки, це інституція це дуже молода, має за собою лише два роки, а тому серед нашого громадянства трудно було сподіватись, щоб, з появою Фонду, усі відразу кинули свої дощочкочасні звички, уяви, розподіл витратків і нагло прибігли до Фонду. Всяка успішна зміна відбувається поволі і поступово. А тому, той факт, що протягом двох років зголосилось до Фонду майже 20 тисяч людей, дає задовільне свідчення як самому Фондові, так і українському суспільству.

Запит: Як Ви це розумієте?

Відповідь: Я розумію так, що Фонд виліняє інституцією реальною, життєвою, що він відповідає вимогам українського національного життя, а тим самим — йому можна пророкувати добре майбутнє. І, справді, яке навіть сьогодні не можна собі уявити більш менш упорядкованого українського життя без Народного Фонду. Як би не оцінювати, — майже чверть мільйона доларів, зібраних Фондом за два роки, — це вже є «щось», і з допомогою, яку Фонд подає найголовнішим українським установам, не була вже аж так маленькою. Бо за цих два роки з Українського Народного Фонду, на підставі ухваленної угоди, були виплачені дотації: Українському Конгресовому Комітету — \$55,481.97 (із тої дотації фінансується видання «Українського Кwartальника» та «Українського Бюлетеню») і уділяється підмога на ПАУК, далі — Українській Національній Раді — 18,468.28 доларів, Українській Головині Визвольній Раді — на УПА — 18,631.94 доларів, ЗУАДК — 64,638.98 доларів, Науковому Товариству ім. Шевченка на українські культурні й наукові потреби — 18,468.28 доларів та 9,310.16 доларів на дрібні допомоги (Українським військовим інвалідам, ЦЕ-СУС, СХС, хворим і старим, КОДУС на підтримку незможних студентів та інші). Належить підкреслити, що все це сталося завдяки тим людям, які перші зрозуміли значення Фонду і перші поведилися як дисципліновані громадяни, прислаючи свої датки та пожертви. Уважаю, що ці люди можуть мати повне задоволення зі свого чину.

Запит: Які ж плани Фонду та побажання на майбутнє?

Відповідь: Про це можна говорити дуже багато, але обмежує наразі короткими зауваженнями. Доля Фонду або, кажучи точніше, доля українських визвольних змагань, в руках українського громадянства, себто в наших власних руках. До громадянства не можемо і не хочемо ставити якихось непосильних вимог: 10 доларів на рік, чи, як хтось каже 20 центів на тиждень, — це є та скромна лепта, що її жадає Український Конгресовий Комітет від кожного працюючого громадянина на Українській Народній Раді. Головна річ лише в тому, щоб всі ми постаралися і подбали, щоб кожний українець та українка цієї Національної Даток заплатили. Правда, даток залишається і нададі як добровільний: нікого не силоємо і не примушуємо. Але тим більше належить до громадянської гідності кожного, свою повинність виконати. А тоді ми будемо імпонувати іншим не лише тим, що у нас існує Фонд, але також і тим, що наші Український Народний Фонд своїм «змістом» та своєю «вагою» справді гідно репрезентує нашу велику спільноту.

Віктор Прихотько

А. Луцьків

РОСІЙСЬКА ОКУПАЦІЯ І ЕМІГРАЦІЯ

(2)

Першим генеральним секретарем ЦК КП(б)У був латись Ото Аусен, по ньому став Лазар Катоніч, якого по відклику на роботу до Москви 1928 року замінив поляк Станіслав Косіор. Згодом С. Косіора відкликано до Москви і його замінив найбільш ладийший кат української інтелігенції росіянин Павло Постішев. Організована ним система ще не баченого по розмаху терору проти всього, що ще має ознаки до кінця не спотвореного окупантом українського національного духу трималася аж до 1938 року і сучинила Україні надзвичайні втрати. Вся попередня історія України, вся попередня історія українського народу, вся попередня історія української державності, вся попередня історія української культури, вся попередня історія української літератури, вся попередня історія української науки, вся попередня історія української мистецтва, вся попередня історія української історії, вся попередня історія української географії, вся попередня історія української економіки, вся попередня історія української соціології, вся попередня історія української філософії, вся попередня історія української медицини, вся попередня історія української педагогіки, вся попередня історія української юридичної науки, вся попередня історія української архітектури, вся попередня історія української музичної науки, вся попередня історія української літературознавства, вся попередня історія української історіографії, вся попередня історія української етнографії, вся попередня історія української фолклору, вся попередня історія української мовознавства, вся попередня історія української лінгвістики, вся попередня історія української філології, вся попередня історія української філософії, вся попередня історія української педагогіки, вся попередня історія української юридичної науки, вся попередня історія української архітектури, вся попередня історія української музичної науки, вся попередня історія української літературознавства, вся попередня історія української історіографії, вся попередня історія української етнографії, вся попередня історія української фолклору, вся попередня історія української мовознавства, вся попередня історія української лінгвістики, вся попередня історія української філології, вся попередня історія української філософії, вся попередня історія української педагогіки, вся попередня історія української юридичної науки, вся попередня історія української архітектури, вся попередня історія української музичної науки, вся попередня історія української літературознавства, вся попередня історія української історіографії, вся попередня історія української етнографії, вся попередня історія української фолклору, вся попередня історія української мовознавства, вся попередня історія української лінгвістики, вся попередня історія української філології, вся попередня історія української філософії, вся попередня історія української педагогіки, вся попередня історія української юридичної науки, вся попередня історія української архітектури, вся попередня історія української музичної науки, вся попередня історія української літературознавства, вся попередня історія української історіографії, вся попередня історія української етнографії, вся попередня історія української фолклору, вся попередня історія української мовознавства, вся попередня історія української лінгвістики, вся попередня історія української філології, вся попередня історія української філософії, вся попередня історія української педагогіки, вся попередня історія української юридичної науки, вся попередня історія української архітектури, вся попередня історія української музичної науки, вся попередня історія української літературознавства, вся попередня історія української історіографії, вся попередня історія української етнографії, вся попередня історія української фолклору, вся попередня історія української мовознавства, вся попередня історія української лінгвістики, вся попередня історія української філології, вся попередня історія української філософії, вся попередня історія української педагогіки, вся попередня історія української юридичної науки, вся попередня історія української архітектури, вся попередня історія української музичної науки, вся попередня історія української літературознавства, вся попередня історія української історіографії, вся попередня історія української етнографії, вся попередня історія української фолклору, вся попередня історія української мовознавства, вся попередня історія української лінгвістики, вся попередня історія української філології, вся попередня історія української філософії, вся попередня історія української педагогіки, вся попередня історія української юридичної науки, вся попередня історія української архітектури, вся попередня історія української музичної науки, вся попередня історія української літературознавства, вся попередня історія української історіографії, вся попередня історія української етнографії, вся попередня історія української фолклору, вся попередня історія української мовознавства, вся попередня історія української лінгвістики, вся попередня історія української філології, вся попередня історія української філософії, вся попередня історія української педагогіки, вся попередня історія української юридичної науки, вся попередня історія української архітектури, вся попередня історія української музичної науки, вся попередня історія української літературознавства, вся попередня історія української історіографії, вся попередня історія української етнографії, вся попередня історія української фолклору, вся попередня історія української мовознавства, вся попередня історія української лінгвістики, вся попередня історія української філології, вся попередня історія української філософії, вся попередня історія української педагогіки, вся попередня історія української юридичної науки, вся попередня історія української архітектури, вся попередня історія української музичної науки, вся попередня історія української літературознавства, вся попередня історія української історіографії, вся попередня історія української етнографії, вся попередня історія української фолклору, вся попередня історія української мовознавства, вся попередня історія української лінгвістики, вся попередня історія української філології, вся попередня історія української філософії, вся попередня історія української педагогіки, вся попередня історія української юридичної науки, вся попередня історія української архітектури, вся попередня історія української музичної науки, вся попередня історія української літературознавства, вся попередня історія української історіографії, вся попередня історія української етнографії, вся попередня історія української фолклору, вся попередня історія української мовознавства, вся попередня історія української лінгвістики, вся попередня історія української філології, вся попередня історія української філософії, вся попередня історія

ЗАКОНИ І ДІЙСНІСТЬ

(Докінчення)

Імк допомогти потрібна

Треба ставити питання не про гроші, а про те, що нам мусять бути визнані права на користування тими грошима, що уже дають іншим. Розглянемо справу конкретно: дві проблеми, що стоять перед кожним чужинцем в Німеччині — то питання мешкання та праці.

Мешкання є складною, але не невідомою проблемою в Німеччині. Коли переїжджали німці, то жили в будинках, що були в розвалині. Але при реалізації плану, що ми маємо, ми маємо бути готові до того, щоб жити в будинках, що були в розвалині. Але при реалізації плану, що ми маємо, ми маємо бути готові до того, щоб жити в будинках, що були в розвалині.

2. Також з працею: мало хто, наприклад, знає, що американське Головне Командування в Європі своїм циркуляром від 2. 2. 51 р. надало перевагу чужинцям на одержання праці в установах окупаційної армії. Коли б тут на перешкоді не стояли проміжні симпатії окремих американців, то наші чужинці цілком були б забезпечені працею.

Знову ж таки, коли б американський уряд, за відповідним клопотанням наших численних опікунів, зобов'язав німців, щоб і ми, чужинці, мали право на кредити, так само, як німецькі громадяни, з фондів плану Маршала, то під наше існування була б також підведена матеріальна база. Тут не ходять про якусь спеціальну допомогу, лише про те, щоб ті кредити, які мають німці з плану Маршала, надавалися і нам, бо ці кредити в переважній кількості йдуть з кишені наших братів за океаном — платників податків.

Такі заходи будуть практичними, а становище яке було досі — великі опіки та мандати лишаться сірою теорією.

Найреальнішим шляхом до поліпшення нашого становища знову таки було б порівняння нас в економічних правах до німецьких біженців, тобто підведення нас під дію закону про який було

згадано вище. Це був би реальний шлях до економічної бази. Це звичайно добутих не легко, бо тут ми зустрінемося зі спротивом урядових чинників. Але при реалізації плану, що ми маємо, ми маємо бути готові до того, щоб жити в будинках, що були в розвалині. Але при реалізації плану, що ми маємо, ми маємо бути готові до того, щоб жити в будинках, що були в розвалині.

2. Також з працею: мало хто, наприклад, знає, що американське Головне Командування в Європі своїм циркуляром від 2. 2. 51 р. надало перевагу чужинцям на одержання праці в установах окупаційної армії. Коли б тут на перешкоді не стояли проміжні симпатії окремих американців, то наші чужинці цілком були б забезпечені працею.

Знову ж таки, коли б американський уряд, за відповідним клопотанням наших численних опікунів, зобов'язав німців, щоб і ми, чужинці, мали право на кредити, так само, як німецькі громадяни, з фондів плану Маршала, то під наше існування була б також підведена матеріальна база. Тут не ходять про якусь спеціальну допомогу, лише про те, щоб ті кредити, які мають німці з плану Маршала, надавалися і нам, бо ці кредити в переважній кількості йдуть з кишені наших братів за океаном — платників податків.

Такі заходи будуть практичними, а становище яке було досі — великі опіки та мандати лишаться сірою теорією.

Найреальнішим шляхом до поліпшення нашого становища знову таки було б порівняння нас в економічних правах до німецьких біженців, тобто підведення нас під дію закону про який було

НЮАРК, УВАГА!
пригадуємо членам Сунд-у та запрошеним гостям, що доповідь ред.
КЕДРИНА-РУДНИЦЬКОГО
— відбудеться —
в суботу, 11. травня 6. р., в домі Чорноморської Січі, 508
— 18th Ave., Newark, N. J.
Початок о год. 7:30 ввечері.
Управа Громади.

УВАГА! ПАТЕРСОН, Н. ДЖ., та ОКОЛИЦІ! УВАГА!
УКРАЇНСКА ГРОМАДА — ВІДДІЛ У.К.КА В ПАТЕРСОНІ
— влаштує —
ВЕЛИКУ ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ
В НЕДІЛЮ, 11. ТРАВНЯ (MAY 11) 1952 Р.
В ЗАЛІ NICK FEDYN "SILVER ROOM"
(Park Ave. and corner E. 18th St.)
Початок о год. 6:30 ввечері.
До танців грає музика: Босні-Гірк. — Всей дохід призначений на збільшення бібліотеки.

УВАГА! NEW YORK, NEWARK, JERSEY УВАГА!
ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ 6. ВОЯКІВ
УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ
— влаштує —
В П'ЯТНИЦЮ, 30. (MEMORIAL DAY), СУБОТУ,
31. ТРАВНЯ, НЕДІЛЮ, 1. ЧЕРВНЯ 1952 Р.
ТРЬОХДЕННУ
ПРОГУЛЬКУ ДО ВАШИНГТОНУ
та до
СЛАВНОЇ МОРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ В ANNAPOLIS
Учасники прогулянки будуть мати змогу взяти участь в урочистості Покрови Українського Католицького Семінара у Вашингтоні та звідати чудовий Францисканський Монастир під Вашингтоном.
Квитки подорожі в обидві сторони, включно з двоєденним об'їздом Вашингтону під керівництвом факхового провідника — \$10.00.
Учасники прогулянки, що бажають мати зарезервовані кімнати в готелі, мусять негайно надіслати \$7.00 (від 1 особи за 2 дні в двоєденних кімнатах) згідно \$5.80 (в троєденних кімнатах) на адресу: Olexa Lytwynenko, 173 Ave. C, New York 9, N. Y.
Відізд прогульковий автобус з Нью-Йорку (Літер.-Мист. Клуб, 149 Second Ave.) точно о год. 8. рані в п'ятницю, 30. травня; поворот в неділю, 1. червня, о год. 9. ввечері.

Участь Канади в Н.А.Т.О.

В минулих тижнях канадійський парламент присвятив чимало уваги справам канадійської закордонної політики, оборонних заходів Канади та її становища в Організації Північно-Атлантийського Пакту (НАТО); зокрема гаряча дискусія розвинулася докола питання, видавничого партією ССР: що є кращою обороною перед комуністичною загрозою — заосмортювання народів Західної Європи „гарматами чи маслом“? Канадійський Інститут Міжнародних Справ зібрав деякі основні статистичні дані про теперішню й майбутню силу НАТО та участь Канади в тій організації. Однак Інститут підмічує, що з уваги на безпеку чимало даних не опубліковано досі, а крім того деяких справ ще не поладано остаточно, тому дані їх публікувати. Поодинокі цілі, що їх бажав НАТО досягнути в 1952, 53-му і 54-му роках — як це окреслив у своїх звітах міністер закордонних справ Канади Пірсон — „визначені“, „прозоричні“ та „планувального характеру“.

Оборона Європи спирається на збройні сили Європейської Оборонної Спільноти (тобто Франції, Німеччини, Італії, Бельгії, Голландії та Люксембургу) та Канади, ЗДА і Великої Британії. Норвежські та данські збройні сили мають призначення охороняти північну Європу, а грецькі й турецькі мають свої локальні завдання. Ісландія не має жадної збройної сили, а Португалія буде зайнята забезпечуванням власної території.

Європейська Оборонна Спільнота поставила собі на 1954 рік таку мету: поставити під зброю 43 національні дивізії, по 13 тисяч кожна. З того числа на Францію припадає виставити 14 дивізій, на Німеччину й Італію по 12, а 5 на країни Бенелюксу. Разом — 1,430,000 воїнів. Коли до цього додати військові контингенти Канади, ЗДА і Британії, то сила НАТО є справді поважна: 80—115 дивізій і 8 тисяч літаків. Все це в протиставленні до 175 дивізій і 20 тисяч літаків, що їх втримує в Східній Європі СССР.

На цю пору ген. Айзенгауерів підлягає покищо тільки 30 днів переважно матеріального порядку. Це був би організаційний комітет понаднаціонального типу, до якого вступити має бути на добровільній основі та він має репрезентувати чужинців в Німеччині.

2. Ми витрачаємо силу часу та грошей на взаємне „поборювання“, та дуже мало масмо часу на поліпшення наших умов життя. Це треба припинити.

3. Добитися постійного представництва при всіх німецьких урядах з гори до низу, як то мають німецькі біженці.

4. Просити наші заокеанські організації зокрема Конгресовий Комітет, добитися від уряду ЗДА та інших високих чинників, аби ми мали, хоч в кредит, щось з передбачених фондів, які відпускаються на відбудову, зокрема на будівництво житлового фонду. Ми не просимо гроші на те, щоб їх прожити, а на те, щоб щось побудувати та мати реальну базу для життя.

5. Наші опікуни, наша преса особливо, та наші представництва мають організувати громадську опінію, вказуючи на шляхи та засоби практичної допомоги залишцям.

6. За проектом зазначеного вище закону про німецьких біженців передбачено, що уряд може відносити до дії цього закону певні категорії людей, які в законі не передбачені. Треба добитися того, щоб під дію цього закону попали і нечисленні порівняльно чужинці, які примушені лишитися в Німеччині. Особливо це можна добитися для тих категорій, що через хворобу не можуть емігрувати, та це розглядатиметься як певного роду відшкодування. Цей пункт особливо для нас важливий та реальний, коли ми будемо боротися за нього та вірити, що ми здобудемо належні нам права.

ДВА СВЯТА

(Закінчення з стор. 2-ої)

карне видіння беззастидки людей — М. О.) в СССР. Виходить, що „робітничий“ празник не що інше, як „антиамериканський військовий день“, бо ж виголошувати завідомо брехню перед зібранням військом можна лише для того, щоб викликати зневажливість до найнебезпечнішого й головного ворога більшовизму — волюнтарної Америки. По московському радіо парад передавався в звичайному для нас дусі ідопоклонства перед Сталіном, на зразок: „коли Йосип Вісаріонович Сталін зійшов на трибуну і підняв руку, всім показалося, що сонце засяяло яскравіше...“. Разом з тим по радіо гостріше нападли на „англо-американських підпалювачів війни“ і запевняли, що совєтська армія вже тепер спроможна знищити англо-американських імперіалістів, якщо вони зазіхатимуть порушити творчий труд Совєтського Союзу“. Так було в Москві і одночасно такий же парад комуністами був проведений у Нью-Йорку. Але тут комуністичні від розлюченого натовпу людей охороняло 1,800 полісменів, які все неспроможні були прогнати з глядачів, що закидали парад тухлими яйцями і томатами.

І тут мимоволі згадується друге свято, що відбулося таки в Нью-Йорку 26 квітня. Ніхто не примушував, ніхто не зганяв людей тоді на парад, але вони самі хотіли висловити свою щирі подяку американському зоряному проповідю за те, що він захистив їх від найголовнішого ворога волі людини, свободи народів — російського

В КНИГАРНІ „СВОБОДИ“	
можна набути ось такі англійські видання:	
History of Ukraine—Hrushevsky	\$5.00
Story of Ukraine—Manning	3.75
Ivan Franko—Manning	4.50
Ukrainian Literature—Manning	1.50
Taras Shevchenko, Poet of Ukraine—Manning	2.50
The Ukraine: A Submerged Nation—Chamberlain	1.75
Spirit of Ukraine—Snovyid	1.00
Twentieth Century Ukraine—Manning	3.50
Ukraine and Its People—Mirchuk	3.00
Ukrainian Resistance	3.00
Ukrainians in the United States—Halich	2.50
Ukrainian Revolution—Reshetar	5.00
Moses—Franko	0.50
Shevchenko and Women—Myshuha	0.50
Ukraine and American Democracy—Myshuha	0.50
Refugees are People—Dushnyk	0.50

“СВОБОДА”
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

З МУЗИКИ

ВАДИМ КІПА

Дня 10-го травня 1952 р. відбувся старинний 457 відділу Українського Народного Союзу в аудиторії школи Вашингтона Ірвінга при 16 вулиці і Ірвінг Плейс в Нью-Йорку Концерт Вадима Кіпи, нашого визначного піаніста-віртуоза. Проф. Кіпа з всього кількох місяців в Америці, але вже й тут відомий як непересічної міри мистець, а його блискуча техніка та високоякісна оригінальна інтерпретація творів, як також художня принципність в добірї програми — з'єднала його мистецтву, не лиш по той бік океану, численних прихильників та здобула ім'я, в музичному світі.

Вадим Кіпа, уродженець Києва, вже від 11-го року життя звертає увагу учителів на свої музичні здібності. Вчиться з початку в учениці проф. Беклемишева, описів періодизма в Харків, де вчиться в середній музичній школі, а згодом в Харківському Музично-Театральному Інституті, в класі проф. Павла Луценка. Після закінчення Харк. Музично-Театр. Інст. став аспірантом в Майстершулі таки вже у самого проф. Беклемишева, учня світової слави піаніста-віртуоза та композитора — Феруцху Бузоні. По закінченні аспірантури іменовано В. Кіпу професором (в Майстершулі).

В 1941 р. воєнні події змушують артиста переїхати разом з сім'єю на еміграцію до Берліна, де став професором берлінської музичної консерваторії Клінворта - Шарвенки. Звідтам, після кількох років мистецької та педагогічної праці, переїздить на північ Німеччини, до Бад-Нендорфа, а з кінцем 1951 року приїжджає до Америки, до Нью-Йорку.

Мимо невідданих еміграційних обставин та злиднів, В. Кіпа не зупиняється в своєму мистецькому розвої, тільки далі поспішає працює над собою й здобуває чимраз більшої зрілості, глибини вислову й вишуканості, а не звичайна легкість нав'язування стислого контакту зі слухачами, зарисовує нам цікаву сильветку справжнього, в повному цьому слові значний, мистця.

В часах свого перебування в Німеччині — В. Кіпа часто виступав в українських імпрезах, улаштуваних так для емігрантів

більшовику. Безперестанний дощ не затримав людей і парад розпочався у призначений час від 95-тої вулиці.

В цьому році вперше очолював відділ коло 1,000 воїнів, за якими з чисельними транспарантами йшли громадські організації, демонструючи свою вірність принципам демократії та ідеалам Американської конституції і Декларації незалежності. Тут йшли люди які волі ставлять вище всього, як і раді до себе принесути в офіру найдорожчого скарба людності — Свободи, а тому ми мали можливість спостерігати тут колони всіх народів світу, що демонстрували свою лояльність до зоряного американського прапору під охороною якого ці колонії йшли. „Воля Америки становить невіддільну цілість з волею інших націй“ — ось те гасло, що єди нас всі нації. І нам приємно, що на чолі національних груп стояли колонії українців на чолі з Українським Конгресовим Комітетом, ось наші церковні громади, ось допомогли організації, ось Український Народний Союз, ось різні громадські організації... все йдуть та йдуть, а над ними гасло: „Хай живе Америка — єдина надія нашого поневоленого народу“ та два прапори: наш — блакитно-жовтий і нашої другої батьківщини — зоряний, смугастий. Колонія за колоною йдуть інші національності з своїми прапорами, що вільно повівали під захистом зоряного прапору Америки, виявляючи лояльність до якого та до символічних ним ідеалів і були мовою цієї демонстрації.

Відомий як непересічної міри мистець, а його блискуча техніка та високоякісна оригінальна інтерпретація творів, як також художня принципність в добірї програми — з'єднала його мистецтву, не лиш по той бік океану, численних прихильників та здобула ім'я, в музичному світі.

Вадим Кіпа, уродженець Києва, вже від 11-го року життя звертає увагу учителів на свої музичні здібності. Вчиться з початку в учениці проф. Беклемишева, описів періодизма в Харків, де вчиться в середній музичній школі, а згодом в Харківському Музично-Театральному Інституті, в класі проф. Павла Луценка. Після закінчення Харк. Музично-Театр. Інст. став аспірантом в Майстершулі таки вже у самого проф. Беклемишева, учня світової слави піаніста-віртуоза та композитора — Феруцху Бузоні. По закінченні аспірантури іменовано В. Кіпу професором (в Майстершулі).

В 1941 р. воєнні події змушують артиста переїхати разом з сім'єю на еміграцію до Берліна, де став професором берлінської музичної консерваторії Клінворта - Шарвенки. Звідтам, після кількох років мистецької та педагогічної праці, переїздить на північ Німеччини, до Бад-Нендорфа, а з кінцем 1951 року приїжджає до Америки, до Нью-Йорку.

Мимо невідданих еміграційних обставин та злиднів, В. Кіпа не зупиняється в своєму мистецькому розвої, тільки далі поспішає працює над собою й здобуває чимраз більшої зрілості, глибини вислову й вишуканості, а не звичайна легкість нав'язування стислого контакту зі слухачами, зарисовує нам цікаву сильветку справжнього, в повному цьому слові значний, мистця.

В часах свого перебування в Німеччині — В. Кіпа часто виступав в українських імпрезах, улаштуваних так для емігрантів

В НЕДІЛЮ, 1. ЧЕРВНЯ (JUNE 1) 1952 РОКУ ВІДБУДЕТЬСЯ УРОЧИСТЕ ПОСВЯЧЕННЯ ОСЕРЕДКУ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В ЗДА, В БАЗИД БРУК, Н.ДЖ. ПРОГРАМА УРОЧИСТОСТЕЙ:

Год. 9:45 рані. Прощення з церкви св. Ан. Андрея на центральну площу, де відбудуться головні урочистості. В процесії беруть участь Синокат і Духовенство, братства і сестринства, діти недільних шкіл, церковні хори та представники парафій і церковних організацій з прапорами і хоругвами.

Год. 10:15 рані. Соборна Архієпископа Св. Літургія, яку, в сослужінні всього Духовенства східних євangelістів, відправлять: Всеконсокресний Митрополит ІОАННІ та Архієпископ МСТІСЛАВ І ГЕННАДІЙ. Підчас Св. Літургії Заупокойна Ектенія за душі мільйонів братів і сестер, що загинули на Україні від голоду в р.р. 1932-1933.

Год. 12:00. Поклоніння місцї під будову ЦЕРКВИ-ПАМ'ЯТНИКА на честь наших братів і сестер, що життя своє зложили на шляху боротьби за Правду Христову на Україні та за її волю і державність. Після цього спільна молитва до Пресвятої Богородиці.

Год. 2:30 пополуд. Поклоніння друкарні та інших будинків.

Год. 2:30 пополуд. Відкриття АРХІВУ-БІБЛІОТЕКИ Української Православної Церкви в ЗДА. Після цих урочистостей, на терені сусіднього „Українського Села“ (власність парафії Св. Володимира в Нью-Йорку), концерт народних пісень та товариська зустріч учасників урочистостей.

Дойзд потягом з Нью-Йорку, Ньюарку і Філадельфії до ст. Нью-Бронкс (Пенсильванія Рейлрод), звідси автобусом Нр. 60 до Сант Баунд Брук. Дойзд автобусом: дорога Нр. 1 через Нью-Бронкс, Нр. 29 і 28 через Баунд Брук, Н. Дж. — Телефонувати на Нр. 9-2348 — Баунд Брук, Н. Дж.

Консесторія Української Православної Церкви в ЗДА.

соната 6-моль, якої чар звуків найбільшого поети-музикана, по-чашки від найдіяльніших аж по демонічних вибухи сили — п'яніст пластично протидіають. Невгасаючі аплазми були подякою артистові, який ще декілька разів мусів попертатися на естраді.

З української преси: „...Зали завернула, слухаючи проф. Кіпу, зачарована. Брами оплесків реагувала вона на предюдія Шопена, на його сонату Ас-дур і врешті на „Два валіси“... Це був божевистенний „симпозіон“!

Інша рецензія: „Ще з 1939 р. з Дніпропетровська: „Вадим Кіпа токо розуміє чудову творчість цього великого майстра (прим.автора: Шопена). Він грас третю балладу Шопена. Тихо, урочисто іде музичне оповідання, чітко вимальовуються фантастичні образи, поступово теми зростає, а потім, досягнувши кульмінаційного пункту, також повільно стихає, майже до шепоту... Линуть легкі, повітряні валіси Шопена, переливаючись солов'їною трілотою... Але найбільшій майстерності досяг талановитий п'яніст Кіпа у виконанні відомого шопенівського „Польнезу“, розпалюючи чарівні звуки красоти і глибокої пристрасті. Вей найтоніші нюанси музичної тканини виконавець розкрив і доніс до слухача“.

Українські та американські громадяни в Америці мали вже також нагоду почути гру проф. Кіпи: в осені 1951 р. відбувся його самостійний концерт в Літ.-Мистецькому Клубі в Нью-Йорку, а в Коломбія-Університеті концерти брав участь разом з хором „Думка“. З інших менших виступів В. Кіпи можна згадати імпрезу „ЗУАДК“ у в Нью-Йорку, в Балтіморі.

На концерті 10-го травня, де с в суботу, виконав В. Кіпа: Бетговена сонату ф-мінор (Аппасіоналі), Глюк Сен-Санс „Капрічіо Альчесте“, осенка Етюд „Куранта“, Чайковського „Вальс сентименталь“, Шопена Два етюдів та Скерцо Сі-бемоль мінор, Ліста „Угорську Раксодію“.

Як бачимо, програма є дуже богата і різноманітна.

Мр. Р. Шульова

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ
Нью-Йорк, 149 — 2nd Ave.
СВБОТА
17. ТРАВНЯ 1952 Р.
8:15 P.M.
ХРИСТЯ ЧВАРТАЦНА
(ісля проф. Д-ра М. ПОЛЕВСЬКОГО) — дає —
ФОРТЕПІЯНОВИЙ КОНЦЕРТ
Добровільні датки призначені на потреби Літературно-Мистецького Клубу.

УВАГА РАДІОСЛУХАЧІ!
Українська радіограма під кер. Петра Мельника в Нью-Йорку святкуватиме в неділю, 11. травня 1952 р. „ПЕРНУ РІЧНИЦЮ СВОГО ІСНУВАННЯ“.

В цій же програмі присвячуємо спеціальну увагу до Дня Матері. — Просимо слухати нас в неділю, 11. травня від год. 7—8 рані і відгукнутися на адресу:

PETRO MELNYK — RADIO STATION WHOM
136 W. 52nd Street, New York City. — Tel.: Clrke 6-3900

ДЛЯ ВИПАНУВАННЯ СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ТВОРЦІ нової української історично-державницької школи, великого нашого філософа і соціолога
ВЯЧЕСЛАВА ЛІПІНСЬКОГО
відбудеться з нагоди 70-річчя його народни
СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ
В НЕДІЛЮ, 11. ТРАВНЯ (MAY 11) 1952 РОКУ
У САЛІ ВЕТОВЕН ГОЛ, 210 E. 5. СТР., НЬЮ-Йорк, година 3:30 пополудні
На цю академію запрошує українська Громадиство
Українська Гетьманська Організація в Нью-Йорку.

В НЕДІЛЮ, 1. ЧЕРВНЯ (JUNE 1) 1952 РОКУ ВІДБУДЕТЬСЯ УРОЧИСТЕ ПОСВЯЧЕННЯ ОСЕРЕДКУ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В ЗДА, В БАЗИД БРУК, Н.ДЖ. ПРОГРАМА УРОЧИСТОСТЕЙ:

Год. 9:45 рані. Прощення з церкви св. Ан. Андрея на центральну площу, де відбудуться головні урочистості. В процесії беруть участь Синокат і Духовенство, братства і сестринства, діти недільних шкіл, церковні хори та представники парафій і церковних організацій з прапорами і хоругвами.

Год. 10:15 рані. Соборна Архієпископа Св. Літургія, яку, в сослужінні всього Духовенства східних євangelістів, відправлять: Всеконсокресний Митрополит ІОАННІ та Архієпископ МСТІСЛАВ І ГЕННАДІЙ. Підчас Св. Літургії Заупокойна Ектенія за душі мільйонів братів і сестер, що загинули на Україні від голоду в р.р. 1932-1933.

Год. 12:00. Поклоніння місцї під будову ЦЕРКВИ-ПАМ'ЯТНИКА на честь наших братів і сестер, що життя своє зложили на шляху боротьби за Правду Христову на Україні та за її волю і державність. Після цього спільна молитва до Пресвятої Богородиці.

Год. 2:30 пополуд. Поклоніння друкарні та інших будинків.

Год. 2:30 пополуд. Відкриття АРХІВУ-БІБЛІОТЕКИ Української Православної Церкви в ЗДА. Після цих урочистостей, на терені сусіднього „Українського Села“ (власність парафії Св. Володимира в Нью-Йорку), концерт народних пісень та товариська зустріч учасників урочистостей.

Дойзд потягом з Нью-Йорку, Ньюарку і Філадельфії до ст. Нью-Бронкс (Пенсильванія Рейлрод), звідси автобусом Нр. 60 до Сант Баунд Брук. Дойзд автобусом: дорога Нр. 1 через Нью-Бронкс, Нр. 29 і 28 через Баунд Брук, Н. Дж. — Телефонувати на Нр. 9-2348 — Баунд Брук, Н. Дж.

Консесторія Української Православної Церкви в ЗДА.

